

اسلام بوعدي

شعاری : درین بر عبادت ، حیاتی بر دین در ۴ در .

۳ صافی ۴۴ ۲۲ رجب ۱۳۳۴
۱۲ مایس ۱۳۳۲ مدیری : حلیم ثابت

جلد : ۴

قرآنه کریم

سوره آل عمرانک ۱۱۸ بجی آیتدن ۱۵۲ بجی آیته قدر مفهوم شرعی
[حاشیہ لی مفهوم قرآندن] مرحوم مسترلی رفعت

قاموس فلسفه... [محترم رضا توفیق بك طرفدن یازیلان قاموس فلسفه] عقیددی
منصوری زاده سید

اسلام اجتماعی

دین و شریعت... [دیانی احکام و قضائی احکام . دین ، شریعت . فقه اسلام ، حقوق
اسلام . اصول حقوق اسلام . مفتی و قاضی . مفتی و قاضینک وظیفه نثری و مرجع نثری .]

تاریخ

شیخ بدرالدین سہاوی و قلمسی محمد ذکی

کلام

علم کلام مسلهسی بسم آتلائی

نسخہسی ۳۰ پارہ در

توزیع یرت . زمان کتبخانه سیدر .

تجدید مطبعہسی

مثلاً قاضی فاضلک نافع اولدیغنی ، منافعلک مال مقوم اولدیغنی قبوله مجبوردر . قاضی بی بوجبوریته محکوم ایدن حال اونک حکملرینک مادی و رسمی بر قوه مؤیده به مالک اولماسیدر . مفتیک حکملری بویه بر قوه مؤیده به مالک اولونجه عینی مجبوریته محکوم اولما سی ضروریدر . اکر بوجبوریته محکوم بر صنفه احتیاج وارسه ، ایشته اوقاضیلر صنفیدر . فقط مفتیلری بویه مجبوریته صوقفه هیچ بر احتیاج یوقدر . مفتی غایت یوسک اولان موقمنده قالمالی ذاتاً تقوادن عبارت اولان احکام دینی بی یعنی اخلاق انسانیه نک الک یوسک فضیلتلری امر و توصیه ایتمکله اکتفا ایلمیدر .

اسلام دولتک قانونلری اسلام شریعتی دیک اولدیغندن مسلمان اولان بتون حکام عدلیه قاضی ماهیتده اولوب اسلام دولتک بتون محکمه لری محکمه شرعیه ماهیتده در . چونکه قوه تشریحیه نک عرفه استناداً یابدیغنی قانونلر اجماع شرعی ماهیتده اولوب عینی زمانده امر اولوالامر ایله تأیید ایلمیشدر .

تاریخ

شیخ بدرالدین سماوی وقعه سی

— ۲ —

علمای محلیه دن جزری حضرتلری حکم صفتیه بدرالدینی ایلری به سوردی . طرفین قبول ایتمک لرندن مسئله کندیسه عرض وحلی تکلیف ایلدی . مشارالیه طرفینی اقناع ایده جک صورتده ومصاحته ده موافق یولده جواب ویردی . مسئله شو صورتده قادلش ، مقصده حاصل اولش اولدی . تیمورلنک موقیت واقعه سندن طولانی کندیسی تبریک و برچوق شیخی احسان ایله دی . شقایق بوراده شویله دیور: «جهلما اول حکمک حکمه راضی

اولوب فضلك اعتراف و بجز مزیتدن اہتداف ایڈکری سیدن میرتیور اگا اعزاز و احترام ایڈوب بی حد احسان ایڈی۔ « [۱] فقط تأسف اولتورکه نه شقایقده ونهده دیگر معتبر آئارده مسئله نك نه اولدینی کوسترلیور . کوکل ایستردی که علمایی بک زیاده اشغال ایدن بومسئله بی ده تاریخلمز یازسونلر و بونی بزم کی احفادمز دخی اوکرنسونلر .

برمدت صکره « مطالع مطاح خسیه نك » جمله سندن ال چکولک تبریزدن بدلیسی [۲] طریقیه مصره عودت و تکرار حسین اخلاطی حضرتلرینه عرض ملازمت ایله دی اره دن چوق کچمه دن شیخ حضرتلری ارتحال بیور۔ مقله مشارالیه شیخک مقاضی احراز اییدی . بورا ده ده اوظورومادی . ینه حله، قوتیه و نهایت تکرار تبریزه واردی [۳] .

بوکرده ساقتر جزیره سی حاکی اسلامی قبول ایده چی جهتہ تلقین دین ایله می ایچون بدرالدینی دعوت ایله مکله کنیدی اورایه کنیدی . مومی ایله تلقین دین ایله دی . روم تاریخلری و انلردن اقتباس معلومات ایله بن عثمانی مؤلفین متأخرینی ساقتره خلقاسندن یوزکلوچه مصطفی نك آدملرتدن ایکی کشتیک واردینی و بوذات و آدملری جاهل اولوق و عین زمانده اویاب فساددن بولنوق اعتباریله «عظمای متصوفه نك اعتیاد ایستکری مساهلات عارفانه بی حد معروفک خارجه چیقره روق ادیان ساثره اربابی . مریدلکه قبول ایستکری صرمده ساقترده کنیدیلرینه مرید پیداسی ایچون ایکی تقیی کوندمه روب آنلرکده باشلری آچیق و ایاقیرنده برکجه صاریلی اولدینی حائده طورلو مناسترنده منزوی بولنان برراهه کلندکری قید و راهبه « بن ده سنک کی منزوی م بن ده سنک عبادت ایستیکک خالقه عبادت ایتمکده م

[۱] شقایق صحیفه : ۸۷ م . ۵۰

[۲] بتلیسی اوله جق .

[۳] آرهدن چوق کچمه دن کیتدیکنه باقیرسه دعوت ابله دیکت حکم ائک لازم کلیر . ۵۰ م

کیجہ وقتی ایامی ایصالتمقنرین دکزدن یوزویہرک سنی کورمکہ کلدیم ، دیدیکنی وراہکدہ بونی قبول ایلہ مورخ دو قاسہ سویلہ دیدیکنی ضبط ایلیورلر . حتی راہب ، مصطفی ایلہ کوریشلیدیکنی و کندیسنک اعدامنی خبر آلدینی زماندن صکرہ کلوب کندیسیلہ ملاقات ایلیدیکنی ینہ مؤلف دو قاسہ سویلیدیکنی قید ایلیورلر .

مع مافیہ ہر نہ صورتہ اولورسہ اولسون بدرالدینک شہرتی اوصردہ افاکیر اولدینی ، وھرکسک حتی خرسیتانلرک کندیسنہ فوق العادہ حرمت ایتمکدہ بولندینی آکلایشیلور تبریزدن عودتدہ موسی سلطان عنوانیلہ ادعای سلطنت ایدن موسی چلبی نک دعوتی اوزرینہ ادرنہ یہ کیتدی .

مشاریلہ بدرالدینی قاضیعیسکرلکہ نصب ایلہدی . سلطان موسی نک چلبی سلطان محمد قومانداسندہ کی عساکر طرفندن قتل اوزرینہ طرفداراندن اولان شیخ اقدینک علمنہ حرمت قتلندن صرف نظر ایدلش ، وشہری بیگ ایچہ تقاعد ایلہ مع عائلہ ازنیق قلعتنہ نقل ایلمشدر .

بالاخرمہ کتخذالغندہ بولمش اولان یورکلیجہ مصطفی نک ، ودیکر خلیفہ سی طورلاق کمالک اعلان عصیان ایلملاری کندیسنی دوچار خوف ایلدیکندن مشاریلہ ازنیقدن قاجمش سینوب طریقیلہ امیر اسفندیارہ التجا ایلمشدر . تاتار ولایتہ کیشمک ایستدیکنی امیرہ سویلہ نیجہ امیرہ سلطنت سنیدن اولان خوفندن [۱] شیخک اورایہ کیتسنہ مساعدہ ایتمدی . زغرہ ولایتہ کیتسنی تسبب ایتمدی . بونک اوزرینہ زغرہ یہ واردی . اورادہ

[۱] کمال یک تاریخندہ بونی قبول ایتمور . سویلہ برمطابہ بیان ایلیور « بیان ایتمدی رأیک سبی ایسہ عثمانی خوفی دکل ، دولت علیہ ملکندہ ادایہ قتنہ آرزوسی اولدینی شہسزدر . چونکہ اسفندیار بکک عثمانیلردن احترازی صحیح اولسیدی مریدلری فرتہ فرتہ عصیان عالزلندہ طولاشان بر ذاتی تاتار ملکندہ دکل عثمانی ملکندہ سوق ایلمکندن احتراز ایلمسی لازم کلیردی . عثمانی تاریخنی جلد ۳ صفحہ ۴۸

اهالی و اشراق اطراف آدی . « هریری بونک و پایتده حسب المقدور سعی موقور ایله یوب صداقت طریقله نم نامتاهی بذل ایلدیلر . » فقط چکمه بن بعض فسد سلطنت دعوا سنده اولدیتی ، و بومقصدله بزچوق خلقی باشه طوبیلا دیتی سلطان محمد سوبلدیلر . بونک اوزرینه پادشاه حضرتلری سلائیکی ضیاطیمک اوزره حاضر لادینی اردویی مشارالیه اوزرینه صالدره ورق خویشای طاعتدی . ذاتاً بزچوقلری ده پادشاهک مقصدینی اکلار اکلماز شیخک یاندن آیزلش ، اطرافده پک آز کیسه قالمشدی . قالانردن یازید پاشا آدمارندن اولدینی طالعده صرف بدوالدینک آمالی اوکریمک و ایچاندده دردست ایله مک اوزره دها اول یانه کیتمش اولانلر طرفندن طوبلدی . پادشاهه تسلیم ایلدی . مدعیای تدقیق ایتک ایچون ادرنده تشکیل اولنان بر مجلس علیا طرفندن اوزون اوزادی به محاکمه ، مراقبه اولندی . حقیقه الزام ایلدیهتمش ایکن ، علمای عجمدن مولانا حیدر هروری نک قواسیله سرورده اعدام اولندی .

« مأخذ من شویله دیبوز : « مرور حال حیانتده جناب رب الاربابک بوخی باغلی قوی اولوب هر خصوصده ربه رضاء الله یویون ویردوکی سیدن دار دنیاده و دار آخرتده علوشان و کون مکان حاصل ایشدر .

« مدت عمرنده جل متین شرع محمدی به اعتصام اوزره اولدینی اجلدن انک معراجی یردارحق اولوب خاتمه حالده حفیض ناسوتدن اوچان لاهوته عروج ایله دی . »

آثاری : فقهده (جامع الفصولین) (لطائف الاشاره) (تسهیل) علم صرفده مقصود شرحی اولان (عقودالجواهر) تصوفده (مرآةالقلوب) (واردات) بوتلردن (لطائف الاشاره) ایله (تسهیل) ازنیقده ایکن یازمش و (جامع الفصولین) ایله ایقای نام ایله مشدر .

شریکی سید شریف جرجانی ایله بیلدیریم بایزید خانک شهزاده لرینه
طول مدت خواجه لقا ایدن (ابن عربشاه) کندینسی پک زیاده تقدیر
ایدنلردندر .

عقود التصیحه نام اثرنده ابن عربشاه «امیر اسفندیار له شیخک مجلسنده
جمع اولدیغمزده بنم صاحب هدایه یه (۱۰۹۰) عدد غیر محاب سؤالم واردور .
دیدیکنی قید ایله مکده ، وبالخاصه فضل وکلینک تقدیر غوانی اولقده در .
تاریخ اعدمانی کاتب چلبی ۸۲۳ سنه سی اوله رق کوسترمش ایسه ده
طوغریسی ۸۲۰ در . رحمة الله علیه
دهاوار

محمد ذکی

علم کلام مسئله سی

آزچوقی مدرسه یه اتناسایی اولوب ده منور کچنلر آراسنده «علم کلام» لا
یکیدن تفسیق واحیا ایدلسی پک مفید اوله حق بر ایش کچی تلقی ایدیلکده در .
بادی تفکرده بوتلقی به اشتراک ایتمک عادتا آجیق فکر لیلکک بر محصولی کچی
کورینور . هرشیده ، هر علمده تجدد کوریلن شو انتباه دورنده نیچون علم
کلامده دنجی نیکلیک مشهود اولماسون؟ بر آزعلمه وقوفی اولنلر بولزومی دهها
باشقه دورلو ایضاح ایدهرک دیورلرکه :

«اسکی علم کلام آرسطو فلسفه سی اوزرینه استناد ایدیوردی . بوکون
«دیگر علوم وقنون کچی فلسفه ده ده کشدی بناء علیه بوکونکی فلسفه یه
«قارشیده حقایق اسلامییه بی مدافعه ایتمک لازم»